

FOR SIKLI

For sikli yordamida biror ro'yxat yoki oraliqdagi sonlar ustida aylanish mumkin.

◆ Sintaksis:

```
for i in range(1, 6):  
    print(i)
```

◆ Foydali metodlar:

`range(start, stop)` – boshlang'ichdan to `stop - 1` gacha sonlar

`range(n)` – 0 dan `n - 1` gacha

`range(start, stop, step)` – bosqich (`step`) bilan

■ INPUT VA INT

✱ Izoh:

Foydalanuvchidan qiymat olish uchun `input()` funksiyasi ishlatiladi. Son kiritish uchun uni `int()` yoki `float()` bilan o'zgartirish zarur.

◆ Misol:

```
n = int(input("Son kiriting: "))
```

▨ IF SHART OPERATORI

✱ Izoh:

Shartlarni tekshirish uchun `if`, `elif`, `else` ishlatiladi.

◆ Misol:

```
for son in sonlar:  
    if son > 0:  
        print("Musbat")
```

STRING (MATN) USTIDA AMALLAR

✳ Foydali metodlar:

.isupper()	Harf katta bo'lsa True qaytaradi
.lower()	Katta harfni kichikka o'giradi 'A'.lower() → 'a'
in operatori	Belgining mavjudligini tekshiradi 'a' in 'salom'
.isalpha()	Faqat harfligini tekshiradi 'a'.isalpha() → True

■ SET (TO'PLAM)

Set()— takrorlanmas elementlar to'plami. Takroriy unli harflarni faqat bir marta olish uchun foydali.

◆ Misol:

```
s = "salom"
unlilar = set()
for harf in s:
    if harf in 'aeiou':
        unlilar.add(harf)
print(unlilar)
```

■ Len() Funksiyasi

len() funksiyasi elementlar sonini hisoblaydi.

◆ Misol:

```
matn = "Hello"
print(len(matn)) # 5
```

.APPEND()

Ro'yxat — elementlar ketma-ketligi **.append()** bilan yangi element qo'shish mumkin.

◆ Misol:

```
sonlar = []
for i in range(10):
    n = int(input("Son kiriting: "))
    sonlar.append(n)
```

FOYDALI MASLAHATLAR:

Har doim `input()` dan olingan qiymat string (matn) bo'ladi — sonlar kerak bo'lsa, `int()` yoki `float()` ga aylantiring.

Unli harflarni tekshirish uchun `'aeiou'` yoki `'aeiouAEIOU'` dan foydalaning.

To'plam (set) matndagi takroriy belgilarni bitta nusxada saqlash uchun qulay.